

monmouthshire
sir fynwy

Adroddiad Blynyddol

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR GYFER
CREFYDD, GWERTHOEDD A MOESEG

2023-2024

Neges gan Gyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg

Rwy'n falch o'ch cyflwyno i waith Cyngor Ymgynghorol Sefydlog Sir Fynwy ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CYS) yn ystod 2023/24. Rwy'n gobeithio y byddwch yn ei weld yn ffynhonnell ddefnyddiol o wybodaeth am y tasgau niferus ac amrywiol a wnaethom yn ystod y flwyddyn.

Hoffai aelodau Cyngor Ymgynghorol Sefydlog Sir Fynwy ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CYS) ddiolch i bawb yn y sector addysg am y gwaith rydych chi'n ei wneud i ddarparu gofal, cymorth ac addysg i blant a phobl ifanc yng Nghymru, wrth i ysgolion barhau i ddatblygu drwy Gwricwlwm i Gymru 2022 newydd.

Hoffai'r Aelodau atgoffa ymarferwyr bod CYS yma i gefnogi a chynnig cyngor ac arweiniad ar addysgu, dysgu, adnoddau ac addysgeg. Anogir ymarferwyr hefyd i gyfeirio at faes llafur y cytunwyd arno Sir Fynwy, sy'n nodi:

- y dylai CGM adlewyrchu'r ffaith bod y traddodiadau crefyddol yng Nghymru yn Gristnogol yn bennaf gan hefyd ystyried dysgeidiaethau ac arferion y prif grefyddau eraill a gynrychiolir yng Nghymru.
- Rhaid i CGM hefyd adlewyrchu'r ffaith bod ystod o argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol yn cael eu cynnal yng Nghymru.

Mae'n bwysig nodi nad yw'r gofynion ar gyfer crefydd sy'n canolbwyntio ar Gristnogaeth ac ystyried prif grefyddau eraill wedi newid, ond ychwanegwyd Argyhoeddiadau Athronyddol Anghrefyddol. I grynhoi, yr hyn y mae'n rhaid ei gynnwys yw amrywiaeth o wahanol grefyddau a safbwyntiau anghrefyddol

[Cliciwch yma i gael mynediad i faes llafur Cytunedig Sir Fynwy.](#)

Yn ogystal, mae cymorth CYS hefyd ar gael ar gyfer y Weithred Ddyddiol o Addoli ar y Cyd.

Mae CYS Sir Fynwy yn croesawu gohebiaeth drwy'r cysylltiadau isod

Wendy Barnard, Clerc CYS Sir Fynwy

wendybarnard3@monmouthshire.gov.uk

Hayley Jones, Partner Cwricwlwm (CYS a CGM) - GCA De-ddwyrain Cymru

hayley.jones@sewaleseas.org.uk

**Adroddiad Blynyddol Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Crefydd,
Gwerthoedd a Moeseg Sir Fynwy 2023-2024**

CYNNWYS	TUDALEN
ADRAN 1: GWYBODAETH AM Y CYS	4
1.1 Dyletswydd i Sefydlu CYS	4
1.2 Cyfansoddiad y CYS	4
1.3 Aelodaeth y CYS	4
1.4 Swyddogaethau CYS	5
1.5 Cyfarfodydd	5
1.6 Dosbarthiad yr Adroddiad	5
CRYNODEB GWEITHREDOL O'R CYNGOR A RODDWDY GAN Y CYS	6
ADRAN 2: CYNGOR AR ADDYSG GREFYDDOL	10
2.1 Y Maes Llafur y cytunwyd arno'n Lleol	10
2.2 Safonau AG / CGM	10
2.3 Dulliau o Addysgu, Deunyddiau Addysgu a Hyfforddiant Athrawon	11
ADRAN 3: CYNGOR AR GYDADDOLI	13
3.1 Adroddiadau Arolygu Ysgolion	13
3.2 Ceisiadau am Benderfyniadau	13
3.3 Ymweliadau Ysgolion	13
ADRAN 4: MATERION ERAILL	14
4.1 CYSAGauC	14
4.2 Addysg am yr Holocost	14
4.3 Cwricwlwm i Gymru 2022	15
4.5 Hyfforddiant Aelodau'r CYS	15
4.6 Aelodaeth CYS	15
4.6 Cymorth Proffesiynol GCA i CYS Sir Fynwy	15
ATODIAD 1: AELODAETH CYSAG SIR FYNWY HYDREF 2023 - HAF 2024	16
ATODIAD 2: AMSERLEN AC AGENDA CYFARFODYDD	17
ATODIAD 3: DOSBARTHIAD YR ADRODDIAD	19

Adroddiad Blynyddol Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg Sir Fynwy 2023-2024

ADRAN 1: GWYBODAETH AM Y CYS

1.1 Dyletswydd i Sefydlu CYS

Mae'n ofynnol i bob Awdurdod Lleol ffurfio Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CYS) yn eu hardal leol, o dan adran 390 o Ddeddf Addysg 1996, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021.

Mewn cyfarfod o'i Gyngor Llawn ar 18 Mai 2023, cyfansoddodd Cyngor Sir Fynwy ei CYS yn ffurfiol, gan ddisodli'r corff rhagflaenol Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG). Bydd swyddogaethau etifeddiaeth CYSAG yn cael eu harfer gan CYS wrth aros i'r maes llafur, o'r cyfnod cyn Cwricwlwm i Gymru 2022, ddod i ben yn raddol.

1.2 Cyfansoddiad y CYS

Mae angen cynrychiolaeth ar y CYS fel a ganlyn: -

- i. Enwadau Cristnogol a chrefyddau ac enwadau crefyddol eraill, ac argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol, mae nifer yr aelodau a benodir i'r grŵp i gynrychioli crefydd, enwad neu argyhoeddiad athronyddol anghrefyddol yn adlewyrchu ar y cyfan, i'r graddau y mae'n gyson â chyflawni swyddogaethau'r grŵp yn effeithlon, cryfder cymesur y grefydd, enwad neu argyhoeddiad athronyddol anghrefyddol yn yr ardal ("grŵp ffydd a chred");
- ii. Cynrychiolwyr cymdeithasau athrawon;
- iii. Cynrychiolwyr yr awdurdod lleol.

Penderfynodd yr Awdurdod Lleol y dylid dyrannu cynrychiolaeth CYS fel a ganlyn: 13 cynrychiolydd ar gyfer y grŵp ffydd a chred, 7 cynrychiolydd ar gyfer cymdeithasau athrawon, a 6 cynrychiolydd Awdurdod Lleol. Yn ogystal, gall CYS gyfethol hyd at 2 unigolyn fel aelodau nad ydynt yn pleidleisio. Mae'r ddau le cyfetholedig yn wag ar hyn o bryd.

1.3 Aelodaeth y CYS

Mae'r rhestr aelodaeth sy'n dangos y sefyllfa ar gyfer 2023-2024 ynghlwm yn Atodiad 1.

Yn unol â'r gofynion deddfwriaethol newydd a gyflwynwyd gan Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, mae aelodaeth CYS yn ehangach na'r hen CYSAG gan fod y grŵp ffydd a chred bellach yn cynnwys cynrychiolaeth o'r rhai sydd ag argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol yn ogystal ag enwadau Cristnogol a chrefyddau ac enwadau crefyddol eraill. Ar hyn o bryd mae'r ALI yn chwilio am ddatganiadau o ddiddordeb mewn perthynas â lleoedd gwag yn y grŵp hwn.

O ran lleoedd gwag yn gyffredinol, mae'r ALI wrthi'n adolygu ei drefniadau ar gyfer penodi aelodau newydd i CYS ac mae'n cynnig ffurfioli'r broses benodi.

Mae 2 le cyfetholedig hefyd yn wag, ac mae gwaith yn mynd rhagddo i lenwi'r lleoedd hyn. Bu trafodaeth ar gyd-ethol cynrychiolaeth ieuenctid trwy'r llwybr hwn.

1.4 Swyddogaethau CYS

- Cynghori'r Awdurdod Lleol ar addoli, addysg grefyddol a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg, sydd i'w rhoi yn unol â'r maes llafur y cytunwyd arno gan gynnwys dulliau addysgu, cyngor ar ddeunyddiau a darparu hyfforddiant i athrawon.
- Ystyried a ddylid argymhell i'r awdurdod lleol y dylid adolygu'r maes llafur y cytunwyd arno ar hyn o bryd drwy gynnwyl Cynhadledd Maes Llafur y Cytunwyd Arno.
- Ystyried a ddylid amrywio'r gofyniad y dylai addoliad crefyddol mewn ysgol sir fod yn 'yn fras yn Gristnogol ei natur' (penderfyniadau)
- Adrodd i'r Awdurdod Lleol a Llywodraeth Cymru ar ei weithgareddau yn flynyddol.

1.5 Cyfarfodydd

Cyfarfu CYS ar dri achlysur yn ystod blwyddyn academaidd 2023-2024:

4ydd Hydref 2023
12fed Rhagfyr 2023
13^{eg} Mawrth 2024
12^{fed} Mehefin 2024

Yn ogystal, cyfarfu CYS ar yr achlysuron canlynol yn yr un flwyddyn academaidd:

7^{fed} Chwefror 2024 (Cyfarfod Arbennig - Panel Penodi CYS)
4^{ydd} Mehefin 2024 Ystyried ceisiadau am Aelodaeth o CYS

Roedd yr holl gyfarfodydd wedi bod yn rhai hybrid yn ystod 2023-2024. Fodd bynnag, penderfynwyd y bydd cyfarfodydd, lle bo hynny'n bosibl, yn cael eu cynnal mewn lleoliadau eraill fel ysgolion neu addoldai.

1.6 Dosbarthiad yr adroddiad

Dosberthir copiâu o'r adroddiad hwn yn electronig i'r sefydliadau hynny a restrir yn Atodiad 3. Mae hefyd ar gael ar wefan yr Awdurdod Lleol a gwefan CYSAGauC.

**CRYNODEB GWEITHREDOL O'R CYNGOR A RODDWDYD GAN Y CYS/ CYSAG
(CYN 18 MAI 2023)**

Crynodeb o'r cyngor a roddwyd i'r awdurdod lleol gan y CYS

ADDYSG GREFYDDOL

Mater

Monitro'r ddarpariaeth a'r safonau yn AG/CGM

Cam Gweithredu

1. Mae'r CYS yn ystyried ac yn dadansoddi adroddiadau arolygu ysgolion ac yn tynnu pa wybodaeth y gall mewn perthynas ag addysg grefyddol, Crefydd Gwerthoedd a Moeseg ac addoli ar y cyd. Os oes unrhyw faterion sy'n ymwneud ag AG/CGM, megis peidio â chyflawni gofynion statudol, yna mae'r ALL yn dilyn i fyny ar hyn.
2. Mae'r CYS fel arfer yn ymweld ag ysgolion yn flynyddol i dderbyn cyflwyniad ar AG/CGM yn yr ysgol. Fodd bynnag, ni ymwelodd y CYS ag unrhyw ysgolion yn ystod 2023-2024.

Mater

Cyflawni'r gofyniad cyfreithiol i adolygu'r maes llafur y cytunwyd arno ar gyfer AG/CGM ar sail pum mlynedd a sicrhau bod y maes llafur y cytunwyd arno yn cael ei weithredu mewn ysgolion

Cam Gweithredu

1. Yn 2008 cymeradwyodd a mabwysiadwyd maes llafur newydd y cytunwyd arno ar gyfer ysgolion yr Awdurdod, a roddwyd ar waith o fis Medi 2008. Ym mis Mehefin 2013 cymeradwyodd Cynhadledd Maes Llafur y Cytunwyd Arno ail-fabwysiadu Maes Llafur y Cytunwyd Arno Sir Fynwy ar gyfer Addysg Grefyddol, gyda dealltwriaeth y byddai'r maes llafur yn cael ei adolygu unwaith y bydd rhagor o wybodaeth yn dod i law mewn perthynas â'r asesiad a'r adolygiad o'r cwricwlwm cenedlaethol.
2. Derbyniodd CYSAG (fel yr oedd bryd hynny) ddiweddariadau drwy e-bost am ddatblygiadau gyda'r Cwricwlwm a Maes Dysgu a Phrofiad y Dyniaethau.
3. Yn ystod 2020-2021 ymatebodd CYSAG i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Canllawiau ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn y Cwricwlwm i Gymru 2022.
4. Yn dilyn cyhoeddi'r canllawiau CGM fe wnaeth CYSAG gynghori'r awdurdod lleol i gynnull cynhadledd Maes Llafur y Cytunwyd Arno lle trafodwyd mabwysiadu neu addasu'r fframwaith fel Maes Llafur y Cytunwyd Arno Sir Fynwy.
5. Ym mis Mehefin 2022, cymeradwyodd a mabwysiadodd Cyngor Llawn Sir Fynwy faes llafur newydd y cytunwyd arno ar gyfer ysgolion yr Awdurdod, a weithredwyd o fis Medi 2022. Gellir dod o hyd i ddolen i faes llafur cytunedig yr Awdurdod Lleol ar wefan CYSAGauC:

DEUNYDDIAU ADDYSGU

Mater

Sicrhau bod ysgolion yn cael gwybod am adnoddau addas ar gyfer AG/CGM.

Cam Gweithredu

Anfonwyd y wybodaeth a'r adnoddau canlynol i ysgolion, gydag Aelodau'r CYS hefyd wedi cael copi o'r wybodaeth wedi'i anfon atynt:

1. Hysbyswyd ysgolion am Wythnos Ryng-ffydd 2023, o'r 12^{fed} i'r 19^{eg} Tachwedd.
2. Cafodd ysgolion wybod am thema Diwrnod Cofio'r Holocost 2024 'Breuder Rhyddid'.
3. Parhaodd CYSAGauC i ddarparu adnoddau a chyngor ar gyfer AG, CGM a chydaddoli, a ddsbarthwyd i ysgolion trwy CYSAG.
4. Hysbyswyd ysgolion am ymgynghoriadau a chyhoeddiadau Llywodraeth Cymru ar gyfer y Dyniaethau a CGM.
5. Anfonwyd manylion Cyfarfodydd Rhwydwaith Cynradd ac Uwchradd ar gyfer arweinwyr cwricwlwm, a chynigion o gymorth, i bob ysgol gynradd ac uwchradd trwy Rwydwaith Dyniaethau'r GCA.
6. Anfonwyd gwybodaeth Ysgoloriaethau Farmington 2023-2024 i bob ysgol a'i rhannu trwy gyfarfodydd CYSAG.

DYSGU PROFFESIYNOL AR GYFER STAFF

Mater

Sicrhau bod athrawon yn gallu cael mynediad at ddysgu proffesiynol priodol.

Cam Gweithredu

Mae'r GCA wedi darparu hyfforddiant AG a CGM penodol i ymarferwyr ysgolion uwchradd drwy Bartner Cwricwlwm y GCA,. Yn ystod 2023-2024 darparodd y GCA ddysgu proffesiynol penodol i ymarferwyr ysgolion cynradd ac uwchradd drwy Ysgolion Partner, cyfarfodydd y Dyniaethau, a'r Partner Cwricwlwm ar gyfer CGM a'r CYS ar CGM. Roedd ffocws yr hyfforddiant yn cynnwys parhau i weithredu Cwricwlwm i Gymru 2022, dulliau o ddylunio ac addysgeg y cwricwlwm a newidiadau i ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â CGM.

Cafodd ysgolion yn y rhanbarth hefyd friffiau parhaus gan Benaethiaid CGM i sicrhau bod penaethiaid yn wybodus am ofynion Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CGM) o fewn y Cwricwlwm i Gymru.

Parhaodd CYSAGauC i ddarparu adnoddau a chyngor ar gyfer AG, CGM, a chydaddoli a ddsbarthwyd i ysgolion trwy CYS.

Hysbyswyd ysgolion am unrhyw ymgynghoriadau a chyhoeddiadau pellach gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y Dyniaethau a CGM.

Gwahoddwyd athrawon i rannu arfer da gyda'r CYS.

Comisiynodd CYSAGauC ddysgu proffesiynol penodol yn ymwneud â CGM, gyda chyllid Llywodraeth Cymru. Cyhoeddwyd y cyntaf mewn cyfres o fodiwlau ym mis Mawrth 2023. Bwriad yr adnoddau hyn yw cefnogi ymarferwyr gyda'r newidiadau i CGM (Addysg Grefyddol gynt), o fewn Cwricwlwm Cymru. Mae'r modiwlau wedi'u teilwra'n benodol a'u nod yw cefnogi ymarferwyr. Maent yn helpu newid i ffordd newydd o feddwl, cynllunio a chyflwyno cwricwlwm CGM pwrpasol ar gyfer dysgwyr yng Nghymru.

CYDADDOLI

Mater

Sicrhau bod ysgolion yn cyflawni gofynion statudol ar gyfer cydaddoli ac yn darparu profiad gwerth chweil i ddisgyblion.

Cam Gweithredu

1. Mae'r CYS yn monitro'r adrannau o adroddiadau arolygu sy'n ymwneud ag addoli ar y cyd a materion Ysbrydol, Moesol, Cymdeithasol a Diwylliannol (YMCD) ac mae'r ALI yn dilyn i fyny ar unrhyw ddiffyg cyflawni gofynion statudol.
2. Yn ystod 2023-2024. Ni nododd Estyn unrhyw enghreifftiau o ddiffyg cydymffurfio. Ym mron pob ysgol, adroddir bod sgiliau ysbrydol, moesol a chymdeithasol yn datblygu'n dda. Mae disgyblion wedi elwa ar gyfleoedd i ddatblygu dealltwriaeth dda o gredoau ysbrydol a moesegol trwy gynulladau, amser myfyrio, a chymharu gwahanol grefyddau a chredoau.
3. Mae ysgolion wedi cael gwybod gan y CYS am adnoddau a gwefannau priodol sy'n cefnogi cydaddoli mewn ysgolion.

Wrth symud ymlaen, mae'r CYS wedi ymrwmo i gynnal cyfarfodydd mewn ysgolion yn Nhrefynwy i arsylwi arferion addoli ar y cyd. Nod y fenter hon yw sicrhau bod gofynion a darpariaethau statudol yn cael eu bodloni wrth asesu ansawdd yr addoliad ar y cyd a gynigir.

MATERION ERAILL:

Nod: Sicrhau CYS mwy gwybodus drwy ddarparu diweddariadau rheolaidd ar faterion lleol a chenedlaethol.

1. Mae'r CYS wedi cynnal ei aelodaeth o CYSAGauC ac yn derbyn adborth tymhorol o gyfarfodydd y Gymdeithas.
2. Mae'r Partner Cwricwlwm CGM yn aelod o'r Panel Ymgynghorol Cenedlaethol ar Addysg Grefyddol ac yn mynychu cyfarfodydd ar ran CYS yn rheolaidd.

3. Mae aelodau CYS yn derbyn hyfforddiant rheolaidd i gael y wybodaeth ddiweddaraf am newidiadau deddfwriaethol ac addysgol ac i ddeall rôl a swyddogaeth y CYS.

4. Mae'r CYS yn cymryd Addysg am yr Holocost o ddifrif ac yn cynghori'r ALI a'i hysgolion ar hyn.

5. Mae'r CYS wedi parhau i dderbyn diweddariadau ar ddatblygu a gweithredu Cwricwlwm i Gymru 2022 a'r goblygiadau ar gyfer addysg grefyddol. Mae wedi ymateb i ymgynghoriadau Llywodraeth Cymru ar y Cwricwlwm i Gymru.

6. Mae'r CYS wedi derbyn y wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiad cynnig cymwysterau 14-16 llawn Cymwysterau Cymru a'r goblygiadau ar gyfer addysg grefyddol.

ADRAN 2: CYNGOR AR ADDYSG GREFYDDOL

2.1 Y Maes Llafur y Cytunwyd Arno'n Lleol

Maes Llafur y Cytunwyd Arno'n Lleol ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (Cwricwlwm i Gymru 2022)

Yn ddiweddar, cynullodd Awdurdod Lleol Sir Fynwy Gynhadledd Maes Llafur y cytunwyd arni (CMLI), a argymhellodd fabwysiadu Canllawiau Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg Hwb fel sylfaen ar gyfer Maes Llafur y Cytunwyd arno yn Lleol ar gyfer CGM. Gwnaed addasiadau i sicrhau bod y ddogfen yn adlewyrchu cyd-destun penodol Sir Fynwy, gan ei halinio â gofynion Cwricwlwm i Gymru newydd 2022.

Mae'r maes llafur y cytunwyd arno wedi'i ddiweddarau, sydd bellach yn dwyn y teitl 'Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg', yn golygu newid o'r maes llafur blaenorol, sy'n parhau i fod yn berthnasol i ysgolion uwchradd (blynyddoedd 9 ac uwch) ac a elwir yn 'Addysg Grefyddol'.

Mae'r gwahaniaeth hwn yn hanfodol, gan fod Sir Fynwy wedi defnyddio'r 'Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol ar gyfer Addysg Grefyddol i blant 3-19 oed' fel ei faes llafur y cytunwyd arno yn lleol ers 2008, gan bwysleisio esblygiad y cwricwlwm i ddiwallu anghenion addysgol cyfoes yn well.

2.2 Safonau yn AG/CGM

Mae'r CYS wedi mabwysiadu sawl strategaeth ar gyfer monitro safonau sy'n cael eu cyflawni mewn addysg grefyddol a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn ysgolion yr Awdurdod sy'n cynnwys y canlynol:

Adroddiadau Arolygu Ysgolion

Mae'r CYS yn archwilio adrannau perthnasol o adroddiadau arolygu ysgolion Estyn yn rheolaidd ar gyfer ysgolion ledled Sir Fynwy. Os bydd unrhyw faterion yn codi ynglŷn â safonau mewn AG/CGM, yn enwedig o ran peidio â chyflawni gofynion statudol, mae'r Awdurdod Lleol yn mynd i'r afael â'r pryderon hyn yn brydlon. Yn arbennig, nid yw fframwaith arolygu presennol Estyn yn cynnwys dyfarniadau pwnc-benodol. Yn hytrach, mae'r aelodau CYS yn canolbwyntio ar y mewnwelediadau a ddarparwyd yn yr adroddiadau sy'n ymwneud â sylwadau Estyn ar ddarpariaeth addysg YMCD ysgolion, gan sicrhau bod pob agwedd ar ddatblygiad myfyrwyr yn cael eu cefnogi'n briodol.

Adroddiadau Archwilio

Mewn ymateb i ganllawiau parhaus gan Lywodraeth Cymru ynghylch cyflwyno data ac i atal cymariaethau mympwyol rhwng ysgolion, mae'r Awdurdod Lleol, Partner Cwricwlwm y GCA, ac ysgolion yn meithrin perthnasoedd agosach. Nod y dull cydweithredol hwn yw nodi meysydd penodol o gefnogaeth a gwelliant, gan sicrhau bod pob ysgol yn derbyn cymorth wedi'i deilwra yn seiliedig ar ei chyd-destun a'i anghenion unigryw. Drwy gydweithio, gall y rhanddeiliaid hyn wella deilliannau addysgol a hyrwyddo amgylchedd mwy teg i bob dysgwr ar draws y rhanbarth.

Yn ystod cyfarfodydd ymarferwyr Dyniaethau a CGM y GCA, cafodd ysgolion ddiweddariadau ar y newidiadau diweddar i'r arholiadau TGAU a TAG ar gyfer Astudiaethau Crefyddol. Hwylusodd y sesiynau hyn lwyfan i ymarferwyr drafod

materion amrywiol yn ymwneud â'r arholiadau, gan sicrhau bod eu mewnwelediadau a'u safbwyntiau yn cael eu rhannu â rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys CYS, CYSAGauC, y Panel Cynghori Cenedlaethol ar Addysg Grefyddol, a CBAC. Nod y cyfnewid cydweithredol hwn yw gwella dealltwriaeth a chefnogaeth i addysgwyr wrth iddynt lywio'r dirwedd asesu esblygol mewn Astudiaethau Crefyddol.

Yn ystod blwyddyn academaidd 2023-2024, bydd CYS yn archwilio dulliau i'r Awdurdod Lleol ddarparu gwybodaeth ystyrion am ansawdd Addysg Grefyddol ac Astudiaethau Crefyddol yng Nghyfnod Allweddol 4 yn ei ysgolion. Mewn trafodaethau diweddar, hysbyswyd aelodau CYS am yr heriau cenedlaethol sy'n wynebu Addysg Grefyddol ac Astudiaethau Crefyddol, yn enwedig y gostyngiad yn nifer y cofrestriadau ar gyfer arholiadau TGAU a Safon Uwch.

2.3 Dulliau o Addysgu, Deunyddiau Addysgu a Hyfforddiant Athrawon

Dysgu Proffesiynol

Mae'r CYS wedi cynnig cyngor ac arweiniad yn gyson i ysgolion ar addysgeg ac adnoddau effeithiol. Yn yr ymdrech hon, mae'r GCA, fel darparwr rhanbarthol gwasanaethau gwella ysgolion, wedi cyfrannu'n sylweddol trwy ddarparu amrywiaeth amrywiol o raglenni, deunyddiau a strategaethau dysgu proffesiynol i ysgolion ledled y rhanbarth. Mae'r mentrau hyn wedi'u cynllunio i wella arferion addysgu ac ymarferwyr cymorth, gan sicrhau bod ganddynt yr offer angenrheidiol i feithrin addysg o ansawdd uchel mewn Addysg Grefyddol a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg. Drwy'r cydweithrediad hwn, nod CYS a'r GCA yw cryfhau'r profiad addysgol cyffredinol i addysgwyr a myfyrwyr.

Mae'r GCA yn hyrwyddo ei gyrsiau mewn [Llyfryn Dysgu Proffesiynol](#) ac yn ystod y flwyddyn academaidd 2023-2024, mae Mrs Hayley Jones wedi darparu cefnogaeth bwrpasol ar gyfer Addysg Grefyddol a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn y rhanbarth. Mae'r GCA wedi buddsoddi'n sylweddol wrth ddarparu cefnogaeth wedi'i theilwra ar gyfer Addysg Grefyddol, Astudiaethau Crefyddol, a CGM, gan alluogi ysgolion i dderbyn cymorth uniongyrchol gan Bartneriaid Cwricwlwm yn ogystal ag o'r CYS a'r CYSAG. Mae'r cymorth hwn yn canolbwyntio ar wella dealltwriaeth ysgolion o'r Cwricwlwm i Gymru, gan gynorthwyo i gynllunio a dylunio eu cwricwla CGM a'r Dyniaethau.

Yn ogystal, mae ysgolion clwstwr wedi dechrau cydweithio a'r GCA fel partner i gyd-adeiladu eu dyluniad cwricwlwm CGM ar hyd y continwrm dysgu o 3 i 16 oed. Mae'r fenter hon yn agored i bob ysgol ac yn meithrin cydberchnogaeth dros ddatblygu'r cwricwlwm, addysgeg ac arweinyddiaeth. Wrth i'r model hwn fynd yn ei flaen, mae'n dod yn sbardun allweddol ar gyfer gwireddu'r cwricwlwm newydd a darparu dysgu proffesiynol effeithiol. Hefyd, gall ymarferwyr CGM gael mynediad at adnoddau CGM a chyfleoedd dysgu proffesiynol i gryfhau eu dulliau addysgeg, gan gefnogi newidiadau cenedlaethol mewn atebolrwydd a hunanwerthuso.

Ysgolion Partner ar gyfer Addysg Grefyddol a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg

Trwy gydol blwyddyn academaidd 2023-2024, mae ymdrechion yr Ysgolion Partner wedi parhau, gyda'u harweiniad a'u cefnogaeth yn chwarae rhan ganolog. Mae'r bartneriaeth barhaus hon nid yn unig yn cryfhau'r fframwaith addysgol ond hefyd yn gwella ansawdd yr addysgu, gan sicrhau bod addysgwyr mewn sefyllfa dda i ysbrydoli ac ymgysylltu â'u myfyrwyr yn effeithiol.

Deunyddiau Addysgu

Mae ystod eang o ddeunyddiau addysgu wedi cael eu gwneud yn hysbys i ysgolion gan y CYS fel a ganlyn:

Ysgoloriaethau Farmington

Rhoddodd y CYS wybodaeth i ysgolion Sir Fynwy am Ysgoloriaethau Farmington 2023-2024 sy'n rhad ac am ddim i athrawon addysg grefyddol yn y DU.

Adnoddau Diwrnod Cofio'r Holocaust 2024

Ar gyfer Diwrnod Cofio'r Holocaust 2024, ysgrifennodd y CYS at bob ysgol i'w hannog i goffáu'r diwrnod mewn rhyw ffordd. Fe'u hysbyswyd o thema, ac adnoddau addysgol rhad ac am ddim yr Holocaust sydd i'w gweld ar [wefan Diwrnod Cofio'r Holocaust](#).

Y Prosiect Dylunio Cwricwlwm trawsranbarthol gydag adnoddau Lucy Crehan a gyhoeddwyd ar Hwb

Adnoddau Cymdeithas Hanes Iddewig De Cymru a dolen y wefan ar gyfer cymorth CGM <https://www.jhasw.com/>

Mae JHASW/CHIDC yn ceisio dogfennu a rhannu treftadaeth cymunedau Iddewig yn Ne Cymru. Mae'r elusen wedi datblygu adnoddau rhad ac am ddim, dwyieithog yr Holocaust i athrawon a myfyrwyr, gan gynnwys gweithgareddau ystafell ddisbarth a nodiadau cyfarwyddyd. Cyflwynodd y sesiwn hyfforddi athrawon i'r adnoddau hyn a'r egwyddorion addysgol y tu ôl iddynt.

Newyddlen Dyniaethau'r GCA

Mae Newyddlen Dyniaethau'r GCA yn cael ei e-bostio i bob ysgol bob tymor. Mae'n darparu gwybodaeth ddefnyddiol am CGM, addysgu a diweddariadau ar waith y CYS.

ADRAN 3: CYNGOR AR GYDADDOLI

3.1 Adroddiadau Arolygu Ysgolion

Mae'r CYS yn adolygu adroddiadau arolygu Estyn yn rheolaidd ar gyfer ysgolion yn Sir Fynwy. Mae'r CYS wedi penderfynu parhau i ddefnyddio'r adroddiadau hyn i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion statudol ac i ystyried sylwadau perthnasol.

3.2 Ceisiadau am Benderfyniadau

Ni dderbyniwyd ceisiadau gan ysgolion i benderfyniadau gael eu gwneud ar godi'r gofynion ar gyfer cydaddoli i fod yn gyfan gwbl neu'n bennaf o gymeriad Cristnogol ar y cyfan.

3.3 Ymweliadau Ysgolion

Mae'r CYS yn gwerthfawrogi'r cyfleoedd a roddir i aelodau i arsylwi gweithredoedd o gydaddoli mewn ysgolion. Ni chafodd yr aelodau gyfle i gynnal cyfarfod y CYS mewn ysgol nac arsylwi gweithred o gydaddoli yn ystod 2023-2024.

ADRAN 4: MATERION ERAILL

4.1 CYSAGauC

Mae'r CYS wedi cynnal ei gysylltiad â CYSAGauC, gyda chynrychiolwyr yn mynychu cyfarfodydd drwy gydol blwyddyn academiaidd 2023-24. Mae materion a drafodwyd yn y cyfarfodydd hyn wedi cael eu hadrodd yn ôl i'r CYS, gan hwyluso trafodaethau llawn. Mae'r CYS yn gwerthfawrogi dull rhagweithiol CYSAGauC o ymdrin â materion AG / CGM a'r diweddariadau rheolaidd gan y partner GCA a chynrychiolwyr eraill.

Trefnodd CYSAGauC hefyd Gynhadledd CGM mewn partneriaeth â NAPfRE, sy'n cynnwys Diwrnod Cynhadledd mewn person ar 13eg Mehefin, 2024, ynghyd â seminarau ar-lein i ddatlu CGM yn y Cwricwlwm i Gymru. Roedd y gynhadledd yn cynnig cyfleoedd ar gyfer:

- cyfleoedd dysgu proffesiynol sylweddol i'n haelodau CYS a'u hysgolion;
- cynnig cyfleoedd i godi a thrafod materion sy'n wirioneddol bwysig i CGM yng Nghymru;
- gwneud cysylltiadau a rhannu mewnwelediadau ar draws Cymru.

4.2 ADDYSG HOLOCOST

Adnoddau Diwrnod Cofio'r Holocaust 2023-2024 - 'Breuder Rhyddid'

Cynhaliwyd digwyddiad coffa, a drefnwyd gan Gyfeillion Llyfrgell Cil-y-coed, yn Hyb Cil-y-coed ar Ionawr 26ain i goffáu'r diwrnod. Roedd y mynychwyr yn cynnwys aelodau o'r cyhoedd a Chyngor Sir Fynwy, a oedd yn gwrando ar straeon goroeswyr, darlleniadau a chanhwyllau wedi'u goleuo er cof am y dioddefwyr. Bu ysgolion yn coffáu gyda chynulltiadau.

Cynhaliodd Cymru hefyd ei seremoni Diwrnod Cofio'r Holocost digidol blynyddol.

Ar gyfer Diwrnod Cofio'r Holocost 2025, bydd y CYS yn estyn allan i bob ysgol, gan eu hannog i gofio'r diwrnod a darparu gwybodaeth am y thema a'r adnoddau addysgol am ddim sydd ar gael ar wefan Diwrnod Cofio'r Holocost, gan gynnwys cynlluniau gwersi a deunyddiau ar gyfer pob grŵp oedran.

4.3 CWRICWLWM I GYMRU 2022

Mae'r CYS wedi derbyn diweddariadau tymhorol ar y datblygiadau sy'n cael eu gwneud o ran Addysg Grefyddol a Chwricwlwm i Gymru 2022.

4.4 HYFFORDDI AELODAU CYSAG

Derbyniodd aelodau'r CYS hyfforddiant ar eu rolau a'u cyfrifoldebau trwy sesiwn hybrid yn 2023-2024. Canolbwyntiodd yr hyfforddiant hwn ar rolau CYSAG/CYS ac archwiliodd effaith Cwricwlwm i Gymru 2022, gan gynnwys y newidiadau a weithredwyd o ganlyniad. Bydd hyn yn parhau yn ystod y flwyddyn academaidd nesaf.

4.5 AELODAETH CYS

Mae'r rhestr aelodaeth gyfredol sy'n dangos y sefyllfa ym mis Awst 2024, ynghlwm yn Atodiad 1.

Mae'r lleoedd canlynol yn wag ar hyn o bryd:

Lleoedd cyfetholedig - Mae'r CYS wedi trafod cyfethol dau gynrychiolydd ieuenctid i'r Pwyllgor. Mae gwaith a thrafodaethau ynghylch aelodaeth yn y maes hwn yn parhau.

Pwyllgor A - Mae gwaith yn mynd rhagddo i lenwi'r lleoedd gwag ar gyfer y pum ffydd nad ysynt yn Gristnogol a dau gynrychiolydd ffydd Gristnogol.

Pwyllgor B - Mae pum le yn parhau i fod yn wag ar gyfer cynrychiolwyr Undebau Llafur. Mae CYSAG wedi ysgrifennu at ysgolion ac mae wrthi'n ysgrifennu eto i geisio mynegiadau pellach o ddiddordeb i lenwi'r lleoedd hyn.

Swyddogion y CYS

Mae Sharon Randall-Smith, Pennaeth Cyflawniad a Chyrhaeddiad, a Mrs Hayley Jones, Partner Cwricwlwm GCA ar gyfer CYS a CGM, yn darparu cymorth proffesiynol i CYS Sir Fynwy. Mae Geraint Edwards yn gwasanaethu fel Ymgynghorydd Cyfreithiol, ac mae Mrs Wendy Barnard yn gweithredu fel Clerc. Mae'r Aelodau'n gwerthfawrogi gwaith hanfodol Mrs. Barnard ar gyfer gweithrediad effeithiol CYS Sir Fynwy.

Atodiad 1: AELODAETH CYS SIR FYNWY HYDREF 2023-HAF 2024

ENWADAU CRISTNOGOL A CHREFYDDOL ERAILL, AC ARGYHOEDDIADAU ATHRONYDDOL ANGHREFYDDOL - PWYLLGOR A

Mr. A. Szwagrzak (Archesgobaeth Gatholig Rufeinig)
Mrs. S. Gooding (Cynrychiolydd yr Eglwys Rydd - Eglwys Bresbyteraidd)
Ms. R. Morteo (Yr Eglwys yng Nghymru)
Y Parchedig J. Greaves (Cynrychiolydd yr Eglwys Rydd - Bedyddwyr)
Mrs S. Cave (Ffydd Bahá'í)
Ms. Maddie Saraireh (Ffydd Fwslimaidd)
Chris Francis (Dyneiddiaeth) tan Hydref 2023

Lleoedd gwag:

Cyngor Eglwysi Rhydd (2)
Ffydd Hindŵaidd (1)
Ffydd Iddewig (1)
Ffydd Sŵcaidd (1)
Ffydd Fwdhaidd (1)
Argyhoeddiad Athronyddol Anghrefyddol (1)

CYMDEITHASAU ATHRAWON - PWYLLGOR B

Mrs S. Hamer
Mrs. Charlotte Rhodes

Pum le wag

YR AWDURDOD LLEOL - PWYLLGOR C

Y Cynghorydd Sirol Martyn Groucutt (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Sirol Louise Brown (Is-gadeirydd)
Y Cynghorydd Sirol Angela Sandles
Y Cynghorydd Sirol Paul Pavia
Y Cynghorydd Sirol Rachael Buckler o Ionawr 2024
Y Cynghorydd Sirol John Crook o fis Mawrth 2024

AELODAU CYFETHOLEDIG:

Dau le gwag

SWYDDOGION

Sharon Randal Smith (Pennaeth Cyflawniad a Chyrhaeddiad)
Mrs Hayley Jones (Partner GCA ar gyfer CGM a CYS)
Geraint Edwards (Cyfreithiwr, Ymgynghorydd Cyfreithiol)

CLERC I CYSAG

Wendy Barnard (Swyddog Gwasanaethau Democrataidd)
E-bost: wendybarnard3@monmouthshire.gov.uk

ATODIAD 2: AMSERLEN AC AGENDA CYFARFODYDD

Cyfarfod CYS Sir Fynwy ar CGM 1

Dydd Mercher, 4ydd Hydref 2023 am 3.00 pm, Hybrid.

AGENDA

- Croeso ac Ymddiheuriadau
- Nodi cofnod y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 14eg Mehefin 2023
- Aelodaeth CYS a Recriwtio yn y Dyfodol
- Cadarnhau Adroddiad Blynyddol drafft 2022/23
- Diweddariad Partner Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg y GCA
- Busnes CCYSAGauC
Dyddiad Cyfarfod yr Hydref CYSAGauC
- Unrhyw Fater Arall
- Dyddiadau'r Cyfarfodydd Nesaf

Cyfarfod y CYS Sir Fynwy ar CGM 2

Dydd Mawrth, 12fed Rhagfyr, 2023 am 3.00pm

- Croeso ac Ymddiheuriadau
- Datgan Buddiannau
- Nodi cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4ydd Hydref 2023
- Diweddariad Dysgu Proffesiynol
- Diweddariad CYSAGauC
Cynhadledd CYSAGauC Mehefin 2024 (Wrecsam)
- Diwrnod Cofio'r Holocaust - (Nodyn atgoffa ar gyfer ysgolion)
- Ffurio Panel Penodiadau/Recriwtio
- Y newyddion diweddaraf gan Estyn
- Unrhyw Fater Arall
- Cyfarfodydd Dyddiad y Dyfodol: 13eg Mawrth 2024 am 3pm 12fed Mehefin 2024 am 3pm

Cyfarfod CYS Sir Fynwy 3

Dydd Mercher, 13eg Mawrth, 2024 am 3.00 pm, Hybrid

- Croeso ac Ymddiheuriadau
- Datgan Buddiannau
- I nodi cofnod y cyfarfodydd blaenorol:
 - 12fed Rhagfyr 2023
 - 7fed Chwefror 2024 (Arbennig)
 - 26ain Chwefror 2024 (Panel Recriwtio'r CYS)
- Cymwysterau
 - Cymhwyster Barn y Byd: Agored Cymru - Frances Lee (Cliciwch ar y ddolen i'w ddarllen o flaen llaw)
<https://www.agored.cymru/Unedau-a-Chymwysterau/Craidd->

Dysgu/Archwilio-Bydolygon

- Canlyniadau Arholiadau 2023
 - Niferoedd ar Safon UG / Uwch
- Trafodaeth ar Aelodaeth Gyfredol
- Diweddariad Dysgu Proffesiynol
- Busnes CCYSAGauC:
 - Cofnodion Drafft cyfarfod yr Hydref a gynhaliwyd ar 25ain Hydref 2023
 - Pwyllgor Gweithredol CYSAGauC: Enwebiadau ar gyfer aelodau newydd.
- Unrhyw Fater Arall
 - Dyddiadau cyfarfodydd 2024/25: • 12fed Mehefin 2024 • 11eg Medi 2024 • 18fed Rhagfyr 2024 • 19eg Mawrth 2025

Cyfarfod CYS Sir Fynwy 4

Dydd Mercher, 12fed Mehefin, 2024 am 3.00 pm, Hybrid

- 1. Cadarnhad o benodiad yr Aelod Cabinet dros Addysg gan Gyngor y Cabinet fel Cadeirydd CYS**
- 2. Penodi Is-gadeirydd**
- 3. Croeso ac Ymddiheuriadau**
- 4. Datgan Buddiannau**
- 5. I nodi cofnodion cyfarfodydd blaenorol:** 13^{eg} Mawrth 2024 4^{ydd} Mehefin 2024 (Panel Recriwtio) 1 - 8
- 6. Aelodaeth** 1. Aelodaeth gyfredol (atodedig) 2. Diweddariad ar Gynrychiolaeth Athrawon (Sharon Randall-Smith) 3. Adroddiad y Panel Recriwtio - 4^{ydd} Mehefin 2024 9 - 10
- 7. Adnoddau'r GCA a'r Consortiwm Canolog (Hayley Jones)**
- 8. Busnes CCYSAGauC**
 - Agenda Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol CYSAGauC
 - Cofnodion CCB drafft CYSAGauC - 19^{eg} Mehefin 2023 11 - 56
 - Enwebiadau ar gyfer etholiad Pwyllgor Gweithredol CYSAGauC 2024 ar gyfer er gwybodaeth yn unig.
 - Cofnodion Drafft - 5^{ed} Mawrth 2024
 - Cyfarfod CYSAGauC Tymor yr Hydref: Cyngor Sir Fynwy i gynnal y cyfarfod
- 9. Unrhyw Fater Arall**
- 10. Dyddiadau Cyfarfodydd 2024/25**
 - 11^{eg} Medi 2024
 - 18^{fed} Rhagfyr 2024
 - 19^{eg} Mawrth 2025

ATODIAD 3: DOSBARTHIAD YR ADRODDIAD

Bydd copïau'n cael eu hanfon yn electronig at y cyrff perthnasol. Bydd yr adroddiad hwn ar gael ar wefan yr Awdurdod Lleol a gwefan CYSAGauC i bartïon â diddordeb ei lawrlwytho.

Aelodau o Gyngor Sir Fynwy

Cadeirydd Craffu Addysg

Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gwasanaeth Cyflawni Addysg De-ddwyrain Cymru (GCA)

Swyddog Addysg Llywodraeth Cymru sy'n gyfrifol am Addysg Grefyddol

Penaethiaid a Chyrff Llywodraethu pob Ysgol yn y Fwrdeistref Sirol

Pob aelod o'r CYS ar CGM

Penaethiaid a Chyrff Llywodraethu pob Coleg yn y Fwrdeistref Sirol

Cymdeithas CYSAGau Cymru (CYSAGauC)

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, Llywodraeth Cynulliad Cymru

Llyfrgell Genedlaethol Cymru

ESTYN